

Črno na belem

Zdenko Vrdlovec

O Novi reviji ni težko narediti dobrega dokumentarca, vsaj ne določenega tipa dokumentarca, namreč takšnega, ki temelji na izjavah in pripovedih prič oziroma akterjev. In glede na to, da so te priče oziroma akterji ljudje, kot so filozofa Tine Hribar in Ivo Urbančič, pisatelj in politik Dimitrij Rupel, pesnik Niko Grafenauer, gledališki teoretik Andrej Inkret, sociologinja Spomenka Hribar, publicistka Alenka Puhar, sociolog Gregor Tomc idr., ki znajo prepričljivo in tehtno govoriti, je s tem že izpolnjen prvi pogoj dobrega ali, bolje, dobro poslušljivega dokumentarca. Drugi pogoj je prav tako priskrbela že sama »zgodba« Nove revije, ki je vsebovala dovolj dramatičnih zapletov in konfliktnih situacij, povrh pa še njihovo kulminacijo ob izidu slavne 57. številke, nazadnje pa še skoraj hollywoodski srečni konec, vendar z evropskim oziroma intelektualnim »touchem«, kolikor ta srečni konec govori o vplivu idej, ki lahko spreminijo svet, vsaj slovenski.

Prav v prid dramatičnosti in še zanimivejše poslušljivosti bi televizijski dokumentarec *Črno na belem* po scenariju

O Novi reviji ni težko narediti dobrega dokumentarca.

Foto: Bojan Velikonja

Barbare Brezavšek in Mitje Čandra ter v režiji Franciji Slaka – režiser je slikovno gradivo popestril z odlomki iz svojega kratkega dokumentarca o osamosvojitvi Slovenije – lahko razvil neki moment, ki je v filmu sicer le na kratko omenjen. To je dejstvo, da pobuda za ustanovitev Nove revije ni vznemirila le tedanje oblasti, to je partije oziroma Zveze komunistov, ki pa jo je v neki obliki politične shizofrenije tolerirala in obenem kritizirala, marveč tudi tako imevano mlado levico, ki pa je

bila veliko manj tolerantna. Toda nihče od njenih nekdanjih glasnikov se ni znašel pred režiserjevo kamero, kar sicer ni ne vem kakšna pomanjkljivost, nemara pa bi njihova navzočnost lahko malce problematizirala nekam spravi vidik tega filma, h kateremu napotuje blago in skoraj sporazumno konfrontiranje tedanje oblasti (oziroma njenih predstavnikov v osebah Milana Kučana, Mitje Rotovnika in Franca Šalija) in nekdanjih disidentov.